

billiger det naturligvis ikke og jeg mener, at det er en Handling, som ikke er langt fra at komme i Berøring med Straffelovens § 131. Ikke langt fra! Det kan godt være, at dygtige Fortolkere kunne faae det draget derind under; det er slet ikke usandsynligt. Jeg tror i alt Fald, at det paa en vis Maade er at udøve Valgtryk, og det tror jeg, ligesaa lidt Regjeringens Repræsentanter have Ret til som nogen Anden. Jeg vil da sige de Herre: Hvis jeg næste Gang stiller mig i Rjøbenhavns 9de Valgkreds og falder for min Modkandidat, saa have De bidraget overordentlig meget dertil ved at affædige mine Stillere og foraarjage, at jeg ikke kan faae de Stillere, som naturligvis kunde gavne mig ved Valget. De se ikke saaledes paa Sagen, det forstaar jeg nok. Men sikkert er det, at naar de skræmme Arbeiderne bort ved at gjøre dem brødløse og ødelægge deres økonomiske Stilling paa den Maade, de have gjort her, fordi de have været Stillere for en Rigsdaagskandidat, da øve de absolut et indirekte Valgtryk, om man ikke kan paastaa, det er direkte. Det kan Ingen bestride, og det bliver et stort Spørgsmaal, hvis det gjøres til Gjenstand for Overveelse ved Domstolene, hvorledes disse ville stille sig i dette Tilfælde. Jeg skal slutte med disse Bemærkninger til de to Ministre. Jeg skal sige, at for mig staar det saaledes, at den Begrundelse, de fremkom med, aldeles Intet har at sige. De have kun stillet sig paa Reaktionens yderste Fløi; de have kun været med til at sige: Vi hellige Midlerne for at naae Maalet. Deres Bevisførelse for Berettigelsen til at optrede har været i yderste Grad daarlig, overbøvedet slet ingen. De sige kun: Vi gjøre fælles Sag med Reaktionens yderste Fløi, og det er forøvrigt rigtigt; der høre de ogsaa hjemme. Nu vide vi, hvad vi have at rette os efter for Fremtiden; saalænge de ere Chesfer for Statsværkstederne, bliver der gjort Forskjel ved Antagelsen af de der beskæftigede Arbeidere. Saaledes forstaar jeg det. Naar Marineministeren havde holdt sig til, som jeg for bemærkede, at advare alle Arbeiderne paa Statens Værksteder mod at fortrædige hinanden, hvilke politiske Anstuelser de end havde, kunde jeg have fundet mig deri, men saaledes som Sagen staar nu, er det selvfølgelig den socialistiske Retning, der skal lægges for Had og forfølges. Det have de konstateret i Dag ved deres Svar, og saa vide vi, hvad vi have at rette os efter.

Marineministeren (Ravn): Jeg skal gjøre en ganske kort Bemærkning overfor den ærede Ordfører. Det angaar ogsaa de faste Haandværkere's Stilling. Han sagde,

at jeg var aldeles ikke bekendt med Forholdene i de socialistiske Foreninger, naar jeg troede, at Bestyreren kunde paabyde en Arbeidsnedlæggelse; nei, hvis Flertallet af dem blev enig om en Arbeidsnedlæggelse, skulde den ske, saa maatte de paagældende faste Haandværkere ved Marinen vælge, enten de vilde nedlægge Arbeidet eller forlade Marinens Tjeneste. Jeg ser ikke Spor af Forskjel paa, om det er den fremmede Bestyrelse, de skulle adlyde, eller det er Flertallet af deres Arbeidskammerater i den socialistiske Forening; og det stiller sig slet ikke saa nemt for dem at sige: Nu ville vi enten gjøre Mytteri eller desertere — thi saaledes opfattes den Sag af den militære Straffelov, som de ere underkastede. For deres egen Skyld have disse Folk derfor bedst af at holde sig tilbage fra de socialistiske Foreninger.

Solstein: Efter de Udtalelser, der ere komne fra Regjeringens Side, er det jo konstateret, at alle disse Ting, som her ere gaaede for sig, ikke blot faktisk ere skete, men ogsaa skete med den bestemte Hensigt, som er supponeret af den ærede Forespørger, og som har vakt en stærk Misbilligelse.

Formanden (Høgsbro): Maa jeg bede ærede Medlemmer om at indtage deres Pladser; jeg haaber da, det ærede Medlem vil tale saa høit, at det kan høres.

Solstein: Det er jo givet, at her er affædiget og truet, fordi man derigjennem vilde foreskrive Statens Arbeidere en bestemt Grænse, indenfor hvilken deres politiske Overbevisning har Lov til at bevæge sig. Denne Ret til fri Ansættelse, som de ærede Ministre have hævdet for sig ganske i Almindelighed, til at vælge, hvem de ville, forkaste, hvem de ville, er der Ingen, der i og for sig bestrider, saalænge de ved Ansættelsen kun tage Hensyn, der ere dikterede af Hensynet til Arbeidet. Men saa snart der gaas videre, saa snart der i Forkastelsen eller Anlæggelsens Motiver tages Hensyn til, hvad der er Arbeidet uvedkommende, saa komme vi aabenbart ind paa en Fremfærd fra Administrationens Side, som utvivlsomt er uberettiget — og det kan vist næppe bestrides, at de Momenter, som her ere tagne med i Betragtning, ere Arbeidet uvedkommende Momenter. Der er gjort Forsøg fra Ministrenes, navnlig den høitærede Marineministers Side, paa at bringe en Slags Forbindelse i Stand mellem hans Trusler og Hensynet til Arbeidets Løb; men jeg tror, at den høitærede Minister selv maa